

Облікова картка ДіР



I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0222U002418

Державний реєстраційний номер: 0121U109048

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-02-2022

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Критичний аналіз наукових гіпотез історичного розвитку регіональних біот України та розроблення концепції і програми досліджень ролі філогенетичних та антропогенних факторів в процесах фауно- та флорогенезу

Початок етапу: 01.2021

Закінчення етапу: 12.2021

Вид звітнього документа: Проміжний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Державний природознавчий музей Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 03534452

Місцезнаходження: вул. Театральна, буд. 18, м. Львів, Львівська обл., 79008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380322356917, 380322728917, 380322742307

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія наук України

Код за ЄДРПОУ: 00019270

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 54, м. Київ, Київська обл., 01030, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442350981

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6541030

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 1660.246

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Філогенетичні та антропогенні фактори фауно- та флорогенезу модельних груп біоти України

Назва роботи англійською:

Phylogenetic and anthropogenic factors of fauna and flora genesis of model groups of Ukrainian biota.

Реферат українською:

Об'єктами досліджень обрано такі модельні групи організмів, як викопні (родина Purpurinidae, Maturifusidae і Pseudotritonidae) та рецентні молюски (наземні Gastropoda), ранньодевонські риби (підкласи Heterostraci та Osteostraci), палеогенові й сучасні Ephemeroptera, вільноживучі ґрунтові нематоди (ряди Mononchida та Dorylaimida) та мікроартроподи (Protura, Collembola і Oribatida), а також судинні рослини роду Aconitum (Ranunculaceae). Мета роботи встановити роль і співвідношення філогенетичних та антропогенних факторів в процесі історичного становлення регіональних фаун і флор України та оцінити вплив антропохорних видів на загальні параметри біорізноманіття. Для вирішення поставлених задач застосовано інтегративні методи аналізу морфологічної та генетичної структури організмів та методи кладистики, генофілетики, кількісного, статистичного та системного аналізу. Створено програми досліджень за окремими науковими напрямками. Проведено порівняльний аналіз існуючої інформації щодо вивчення модельних груп флори та фауни окремих регіонів України, критично проаналізовано наукові гіпотези стосовно історичного розвитку регіональних біот України, опрацьовано музейні колекції, описано нові для науки таксони Nematoda і Ephemeroptera, створено структуру нових комп'ютерних баз даних ендемічних рослин Карпат.

Реферат англійською:

The objects of current research are such groups of organisms as fossil (families Purpurinidae, Maturifusidae and Pseudotritonidae) and recent mollusks (terrestrial Gastropoda), fishes of Early Devon (subclasses Heterostraci and Osteostraci), Paleogenic and recent Ephemeroptera, free-living soil nematodes (orders Mononchida and Dorylaimida) and microarthropods (Protura, Collembola and Oribatida) and vascular plants of genus Aconitum (Ranunculaceae). Aim of the research is to determine a role and correlation of phylogenetic and anthropogenic factors in the process of historical formation of regional floras and faunas in Ukraine and to evaluate an impact of anthropochorous species on the general parameters of biodiversity. The tasks of current research were conducted using integrative analysis of morphological and genetic structure of organisms and methods of cladistic, genophyletic, quantitative, statistic and system analysis. Programs of research are created according to separate scientific areas. Comparative analysis of available information on the study of model groups of regional floras and faunas in Ukraine is conducted. Scientific hypotheses about historical formation of Ukrainian regional biotas are critically analyzed. Museum collections are studied and new taxa of Nematoda and Ephemeroptera are described. The structure of new computer data bases of Carpathian endemic plants is created.

Індекс УДК: 581.5, 592, 523.4 , УДК 592; 581.5; 523.4

Коди тематичних рубрик: 34.29.35, 34.33.15, 38.27.01

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Сусуловський Андрій Степанович

Науковий ступінь: к. б. н.

Вчене звання:

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

IX. Бібліографічний опис

- Godunko R. J., Martynov A., Staniczek A. First fossil record of the mayfly family Vietnamellidae (Insecta, Ephemeroptera) from Burmese Amber confirms its Oriental origin and gives new insights into its evolution. *ZooKeys*. 2021. Vol. 1036. P. 99–120. DOI: <https://doi.org/10.3897/zookeys.1036.66435>. Q1.
- Sroka P., Godunko R. J., Sinitshenkova N.D., Prokop J. Life history, systematics and flight ability of the Early Permian stemmayflies in the genus *Misthodotes* Sellards, 1909 (Insecta, Ephemera, Permoplecoptera). *BMC Ecology and Evolution*. 2021. No. 97. DOI: <https://doi.org/10.1186/s12862-021-01820-x>. Q1.
- Storari A.P., Godunko R. J., Salles F.F., Saraiva A.A.F., Staniczek A., Rodrigues T. An overview of the Hexagenitidae (Ephemeroptera) from the Crato Formation (Aptian, Lower Cretaceous) of Brazil, with the description of a new species. *Historical Biology*. 2021. DOI: <https://doi.org/10.1080/08912963.2021.1952196>. Q1.
- Gural-Sverlova N. V., Gural R. I., Rodych T.V. Shell banding and color polymorphism of the introduced snail *Cepaea nemoralis* (Gastropoda, Helicidae) in Lviv, Western Ukraine. *Zoodiversity*. 2021. Vol. 55, No. 1. P. 51–62. DOI: <https://doi.org/10.15407/zoo2021.01.051>. Q4.
- Gural-Sverlova N. V., Gural R. I. Polymorphism of the introduced snail *Cepaea nemoralis* (Gastropoda, Helicidae) from two distant parts of Eastern Europe: accidental similarity or regularity? *Zoodiversity*. 2021. Vol. 55, No. 5. P. 369–380. DOI: <https://doi.org/10.15407/zoo2021.05.369>. Q4.
- Gural-Sverlova N.V., Egorov R.V. Shell colour and banding polymorphism in *Cepaea nemoralis* (Gastropoda, Pulmonata, Helicidae) from the Moscow region. *Ruthenica*. 2021. Vol. 31, No. 1. P. 27–38. DOI: [https://doi.org/10.35885/ruthenica.2021.31\(1\).4](https://doi.org/10.35885/ruthenica.2021.31(1).4). Q3.
- Gural-Sverlova N.V., Gural R.I. Shell banding and colour polymorphism of introduced snail *Cepaea hortensis* (Gastropoda, Pulmonata, Helicidae) from some parts of Eastern Europe. *Ruthenica*. 2021. Vol. 31, No. 2. P. 59–76. DOI: [https://doi.org/10.35885/ruthenica.2021.31\(2\).2](https://doi.org/10.35885/ruthenica.2021.31(2).2). Q3.
- Novikov A. Developing the GIS-based maps of the geomorphological and phytogeographical division of the Ukrainian Carpathians for routine use in biogeography. *Biogeographia – The Journal of Integrative Biogeography*. 2021. Vol. 36. a009. DOI: <http://dx.doi.org/10.21426/B636052326>. Q3.
- Mitka J., Novikov A., Rottensteiner W. The taxonomic circumscription of *Aconitum* subgenus *Aconitum* (Ranunculaceae) in Europe. *Webbia*. 2021. Vol. 76 (1). P. 11–45. DOI: <https://doi.org/10.36253/jopt-10006>. Q3.
- Novikov A. Comparative floral morphology and anatomy of *Gagea* s. str. and *Lloydia*. *Acta Agrobotanica*. 2021. Vol. 74. 7412. DOI: <https://doi.org/10.5586/aa.7412>. Q2.
- Galli L., Zinni M., Shrubovych J., Colasanto E. Is *Acerentomon italicum* Nosek, 1969 (Protura: Acerentomidae) a species complex? *Revue suisse de Zoologie*. 2021. Vol. 128 (1). P. 121–133. DOI: <https://doi.org/10.35929/RSZ.0040>. Q3.
- Vu T.T.T., Rybarczyk-Mydlowska K., Susulovsky A., Kubicz M., Flis L., Le T.M. L., Winiszewska G. Description of two new and one known species of *Parkellus* *Jairajpuri*, Tahseen and Choi, 2001 (Nematoda: Mononchidae) and their phylogenetic position among Mononchida. *Journal of Nematology*. 2021. Vol. 53. DOI: <https://doi.org/10.21307/jofnem-2021-076>. Q2.
- Gural-Sverlova N., Egorov R., Kruglova O., Kovalevich N., Gural R.. Introduced land snail *Cepaea nemoralis* (Gastropoda: Helicidae) in Eastern Europe: spreading history and the shell colouration variability. *Malacologica Bohemoslovaca*. 2021. Vol. 20. P. 75–91. DOI: <https://doi.org/10.5817/MaB2021-20-75>
- Войчишин В.К. Фауногенез вертебрат середньопалеозойського подільського палеобасейну // Наукові записки Державного природознавчого музею. Львів, 2020. Вип. 36. – С. 195–208.

- Гураль-Сверлова Н.В., Лижечка О.Ф. Перша знахідка лісової цепеї *Seraea nemoralis* (Gastropoda, Helicidae) у Тернопільській області та специфічність фенетичної структури виявленої колонії. Наук. Зап. Держ. Природозн. Музею. Львів, 2021. Вип. 37. – С. 161-172.
- Гураль-Сверлова Н.В., Гураль Р.І. Історія проникнення антропохорних видів молюсків на захід України. Наук. Зап. Держ. Природозн. Музею. Львів, 2021. Вип. 37. – С. 173-180.
- Капрусь І.Я., Гусак О.В. Особливості таксономічної та екологічної структури лісових таксоценів колембол Східного Поділля. Наукові записки Державного природознавчого музею. , 2021. Вип. 37. 8 стор.
- Химин О.І., Капрусь І.Я. Зміни екологічної структури угруповання колембол грабової бучини під впливом інвазії сосни чорної на території Винниківського лісопарку. Вісник ЛНАУ: Агрономія. 2021, №25. С. 18-29.
- Химин О.І., Капрусь І.Я. Структурні трансформації тасоцену *Collembola* під впливом інвазії дуба червоного в лісові екосистеми Яворівського НПП. Наукові записки Державного природознавчого музею. Львів, 2021. – Вип. 37. 12 стор.
- Novikov A., Sup-Novikova M. Modified staining protocol with Safranin O and Astra Blue for the plant histology. Plant Introduction. 2021. Vol. 89/90. P. 110–113. DOI: <https://doi.org/10.46341/PI2021005>
- Онищенко В.А., Мосякін С.Л., Коротченко І.А., Данилик І.М., Бурлака М.Д., Ольшанський І.Г., Шиян Н.М., Жигалова С.Л., Тимченко І.А., Коломійчук В.П., Новіков А.В., Чорней І.І., Кіш Р.Я., Шевера М.В., Федорончук М.М., Протопопова В.В. Категорії МСОП судинних рослин флори України / за ред. В.А. Онищенка. Київ: Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України, 2021. 158 с.
- Fiera C., Manu M., Vicol I., Popescu D., Petrișor A.-I., Weiner W.M., Shrubovych J., Tuf I.H. 2021. Relationship between soil properties and soil biota across large spatial scales and different land-use types in the Carpathian Mountains. Abstract Book of the conferences XVIII International Colloquium of Soil Zoology (ICSZ 2021) & XV International Colloquium of Apterygota (ICA 2021), August, 16-21, 2021, Bolzano, Italy. P. 90.
- Бакаєва С.Г., Мамчур А.П. Колекція крейдових головоногих молюсків у фондах Державного природознавчого музею НАН України – інформаційне підґрунтя палеоокеанологічних реконструкцій. Еволюція органічного світу як основа стратиграфії і кореляції фанерозойських відкладів України: матеріали міжнародної наукової конференції та XL сесії Українського палеонтологічного товариства НАН України, присвячених пам'яті академіка НАН України Петра Феодосійовича Гожики (Київ, 10–12 листопада 2021 р.). – Київ, 2021
- Shrubovych J. Protura of the Arctic region. Ужгородські ентомологічні читання-2021: тези доповідей міжнародної наукової конференції (м.Ужгород, 24–26 вересня 2021 р.). Ужгород: "Говерла", 2021. С.7.
- Novikov A. Genus *Aconitum* of the Ukrainian Carpathians and adjacent territories. Ukrainian Nature Conservation Group (NGO). Occurrence dataset. GBIF. 2021. DOI: <https://doi.org/10.15468/n37j8x>
- Kharchenko V,... Hushtan H,... Zhrebtsov D Y (2021). Records of protected animals species in Ukraine. Version 1.3. I. I. Schmalhausen Institute of Zoology. Occurrence dataset <https://doi.org/10.15468/hb9rjv> accessed via GBIF.org on 2021-11-11.□□□□□□
- Marushchak O,... Hushtan H,... Novikov A,... Zubatov Y. Records of protected animal, plant and fungi species in Ukraine. Version 1.2. Ukrainian Nature Conservation Group (NGO). Occurrence dataset. GBIF. 2021. DOI: <https://doi.org/10.15468/m5vrza>

